

## TRESTNÍ ZÁKON

byl novelizován s účinností od 1.1.1992, poté následovali další poměrně rozsáhlé novelizace účinné od 1.1.1994 a 29.6.1995. Nosnými body drogové legislativy zůstaly novelizovaný §187 a §188 trestního zákona.

### § 187 - Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů

1. Kdo bez povolení vyrobí, doveze, vyveze, proveze, jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku nebo jed, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.
2. Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a.spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny nebo ve větším rozsahu,

b.získá-li takovým činem značný prospěch,

c.spáchá-li takový čin vůči osobě mladší osmnácti let, nebo

d.způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

2. Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

a.způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt, nebo

b.spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

### § 188

1. Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.
2. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a.spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu, nebo

b.získá-li takovým činem značný prospěch.

2. Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší osmnácti let.

### § 188a - Šíření toxikomanie (novela platná od 1.července 2002)

1. Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.
2. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a.spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo

b.spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

Na tomto místě je nutné zmínit definici pojmu "Návyková látka", která je v § 89. "Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobivé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování". Nemusí se tedy jednat jen o látku návykovou v pravém slova smyslu, ale prakticky o jakoukoliv látku, která vnímání či sociální chování zhoršuje.

12.6.1997 vláda schválila návrh novely trestního zákona zavádějícího do české legislativy trestnost držení drog. Za § 187 byl vložen nový § 187a v tomto znění:

### § 187a

1. Kdo bez povolení přechovává pro sebe omamné nebo psychotropní látky nebo jed v množství větší než menším, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.
2. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu.

## PŘESTUPKOVÝ ZÁKON

Konkrétně zde uvádíme § 30 - Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi:

1. Přestupku se dopustí ten, kdo
  - a. prodá, podá nebo jinak umožní požití alkoholického nápoje osobě zjevně ovlivněné alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, osobě mladší osmnácti let nebo osobě o níž ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při níž by mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,
  - b. neoprávněně prodá, podá nebo jinak umožní druhé osobě škodlivé užívání jiné návykové látky než jsou omamné látky, psychotropní látky a alkohol,
  - c. se nepodrobí opatření postihujícímu nadměrné požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek,
  - d. úmyslně vyrobí líh nebo destilát bez povolení anebo úmyslně líh nebo destilát bez povolení vyrobený přechovává nebo uvádí do oběhu,
  - e. úmyslně umožňuje požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek než látek omamných a psychotropních osobě mladší osmnácti let, ohrožuje-li tím její tělesný nebo mravní vývoj,
  - f. umožňuje neoprávněně požívání omamných a psychotropních látek osobě mladší osmnácti let, nejde-li o čin přísněji trestný,
  - g. požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku, ačkoliv ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při níž by mohl ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,
  - h. po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky vykonává činnost uvedenou v písmenu g), h) ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky, vykonává činnost uvedenou v písmenu g),
  - i. při výkonu činnosti, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo poškodit majetek, odmítne podrobit se dechové zkoušce nebo, byla-li dechová zkouška pozitivní, se odmítne podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn

- alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ač to nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,  
j.neoprávněně přechovává v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.
2. Za přešupek podle odstavce 1 písm. a) až d) lze uložit pokutu do 3000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. e) až g) pokutu do 5000 Kč a zákaz činnosti do šesti měsíců,  
za přešupek podle odstavce 1 písm. h) pokutu do 10 000 Kč a zákaz činnosti do jednoho roku,  
za přešupek podle odstavce 1 písm. ch) a i) pokutu do 15 000 Kč a zákaz činnosti do dvou let a  
za přešupek podle odstavce 1 písm. j) pokutu do 15 000 Kč.

## **ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA 12/1999**

ze dne 9. prosince 1998, kterým se upravuje postup příslušníků Policie České republiky při odhalování protiprávních jednání souvisejících s toxikomanií.

### **Čl. 1 - Úvodní ustanovení**

1. Toxikomanií se pro účely tohoto závazného pokynu (dále jen "pokyn") rozumí stav periodické nebo chronické intoxikace, která škodí jedinci i společnosti a je vyvolána opakovaným užíváním alkoholu, návykové látky nebo jedy, a často je spojená s nutností zvyšovat její dávku pro dosažení stejného účinku (dále jen "tolerance"), nebo k potlačení abstinčních příznaků.
2. Návykovou látku se pro účely tohoto pokynu rozumí alkohol, omamné látky<sup>1)</sup>, psychotropní látky<sup>2)</sup> a ostatní látky<sup>3)</sup> způsobitelné nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování<sup>4)</sup>.
3. Toxikomanem se pro účely tohoto pokynu rozumí osoba závislá na návykových látkách nebo osoba zneužívající návykové látky.
4. Alkoholovou toxikomanií se pro účely tohoto pokynu rozumí dlouhodobé nadměrné požívání alkoholu, které vede k závislosti na něm.
5. Nealkoholovou toxikomanií se pro účely tohoto pokynu rozumí jakákoliv forma zneužívání návykových látek s výjimkou alkoholu.
6. Omamnými a psychotropními látkami, prekursorů, přípravky obsahujícími omamnou nebo psychotropní látku a jedy (dále jen "vyjmenované látky") ve smyslu § 187, § 187a a § 188 trestního zákona se rozumí pouze látky taxativně uvedené ve zvláštních předpisech<sup>5)</sup>.
7. Obchodem s vyjmenovanými látkami se pro účely tohoto pokynu rozumí opatrování nebo přechovávání těchto látek pro jiného, včetně poskytování těchto látek jinému za úplatu či protihodnotu.
8. Anabolickými látkami se pro účely tohoto pokynu rozumí převážně syntetické hormony které zpomalují odbourávání bílkovin a zároveň stimulují jejich biosyntézu a tím podporují růst tkání<sup>6)</sup>.
9. Organizovanou trestnou činností se pro účely tohoto pokynu rozumí páchaní úmyslné trestné činnosti více osob, které mají mezi sebou vnitřní organizační strukturu, rozdělené funkce a dělbu činností a jsou zaměřeny na dosahování zisku.

### **Čl. 2 - Přestupky a trestné činy spáchané v souvislosti s toxikomanií**

1. Pro řízení o přestupcích je věcná příslušnost orgánů Policie České republiky upravena ustanovením § 52 a 86 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Orgány Policie České republiky provádí nezbytná šetření <sup>7)</sup> u přestupků
  - a. proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 zákona č. 200/1990 Sb.,
  - b. na úseku zdravotnictví podle § 29 odst. 1 písm. ch) zákona č. 200/1990 Sb.,
  - c. na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. d) až j) zákona č. 200/1990 Sb.
2. Policie České republiky odhaluje mimo jiné trestné činy a zjišťuje pachatele
  - a. nedovolené výroby a držení vyjmenovaných látek a předmětů určených k nedovolené výrobě vyjmenovaných látek podle §187, §187a a §188 trestního zákona,
  - b. šíření toxikomanie podle §188a trestního zákona,
  - c. ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 trestního zákona,
  - d. opilství podle § 201a trestního zákona,
  - e. ohrožování mravní výchovy mládeže podle § 217 trestního zákona,
  - f. podávání alkoholických nápojů mládeži podle § 218 trestního zákona,
  - g. podávání anabolických látek mládeži podle § 218a trestního zákona,
  - h. maření způsobilosti k službě podle § 266 trestního zákona.
2. V rámci postupu před zahájením trestního stíhání přísluší orgánům Policie České republiky konat řízení o trestných činech uvedených v odstavci 2 v rozsahu stanoveném § 158 odst. 3 trestního řádu.

### Čl. 3 - Návykové a anabolické látky

1. Návykové látky se rozdělují podle typu závislosti v souvislosti s mezinárodní klasifikací nemocí na
  - a. látky typu morfinu (některé alkaloidy opia a syntetické a polosyntetické deriváty morfinu a kodeinu, např. heroin, methadon, Dolsin, roztok "Brown"); jedná se o silná analgetika, působí narkoticky, vyvolávají silnou psychickou závislost, rychlý vývoj fyzické závislosti a nárůst tolerance,
  - b. sedativa (látky typu barbiturátů, anxiolytika s hypnotickým účinkem ve vyšších dávkách, např. Diazepam, Meproamat, Dinyl; psychická závislost má nerovnoměrnou intenzitu, fyzická závislost má časově omezený abstinenční příznak, který je u barbiturátů nahraditelný alkoholem a naopak, tolerance má různou intenzitu,
  - c. kokain (např. kokové listy a hydrochlorid kokainu - crack); vyvolává silný povzbudivý účinek a velmi silnou psychickou závislost,
  - d. kanabis (hašiš, konopí - marihuana); vyvolávají psychickou závislost, fyzická závislost a tolerance nebyly zjištěny,
  - e. psychostimulancia především typu amfetaminu a léčiva tyto látky obsahující (např. pervitin, fenmetrazin, efedrin) a látky typu "extáze" např. MDMA, MDEA, MDA); silně stimulují centrální nervovou soustavu, vzniká výrazná psychická závislost, tolerance se projevuje formou častější aplikace,
  - f. halucinogeny (např. LSD a jeho deriváty, meskalin obsažený v mexických kaktusech), psilocybin a přírodní produkty psilocybin obsahující - houby druhu lysohlávka, halucinogenní rostliny - durman); psychická závislost je rozdílná podle

druhu aplikované látky, fyzická závislost nebyla zjištěna, tolerance se postupně vyvíjí,

g.prchavé syntetické látky (např. inhalace výparů z organických rozpouštědel, lepidel a čistících prostředků); vyvolávají psychickou závislost, mají narkotické účinky,

h.alkohol,

i.kombinace různých látek a kombinace látek s alkoholem.

2. Anabolické látky se používají ve formě tablet, kapslí a nitrosvalových injekcí. Zásadním způsobem ovlivňují metabolismus organismu, což se projevuje například v růstu svalové hmoty a nadměrném vývinu mužských sekundárních pohlavních znaků. Vysoká hladina těchto látek může negativně ovlivnit i reprodukční funkci. Zneužívání anabolických látek zejména u mládeže tak může vést k nevyléčitelnému zdravotnímu poškození a vývojovým poruchám organismu.

Čl. 12 - **Malé množství jednotlivých druhů omamných a psychotropních látek** je pro snazší orientaci policistů při právní kvalifikaci uvedeno v příloze.

### **PŘÍLOHA K ZÁVAZNÉMU POKYNU POLICEJNÍHO PREZIDENTA Č. 39/1998**

<b>Orientační hodnoty malého množství omamných a psychotropních látek</b>	
Látka	Hmotnost (g)
Heroin	maximálně 0.3
Kokain	maximálně 0.5
Amfetamin	maximálně 0.5
Metamfetamin	maximálně 0.5
MDMA	maximálně 1.0
LSD	maximálně 0.0005
THC	maximálně 0.3

Maximálnímu množství omamné a psychotropní látky, které je uvedeno v tabulce, zpravidla odpovídá:

#### Heroin - 10 dávek

(zpravidla distribuováno v psaníčkách o hmotnosti kolem 100 mg, koncentrace 30% - obsah účinné látky se pohybuje od 8 do 30 %)

#### Kokain - 10 dávek

(zpravidla distribuováno v psaníčkách s obsahem cca 50 mg účinné látky, uvedené množství se vztahuje k hydrochloridu, u báze - cracku - se určí přepočtem)

#### Amfetamin - 10 dávek

(zpravidla distribuováno v psaníčkách s obsahem cca 50 mg účinné látky)

#### Metamfetamin - 10 dávek

(zpravidla distribuováno v psaníčkách s obsahem cca 50 mg účinné látky)

MDMA (extáze) - 10 dávek

(zpravidla distribuováno v tabletách s obsahem cca 100 mg účinné látky)

LSD - 10 dávek

(zpravidla distribuováno ve formě tripů s obsahem cca 50 µg účinné látky)

THC - 20 cigaret - jointů

(u konopí pěstovaného v našich podmínkách s koncentrací okolo 1.5 % v sušině použitelné části konopí, při váze jointu cca 1 gram).

**PŘÍLOHA ČÍSLO 1 K ZÁVAZNÉMU POKYNU POLICEJNÍHO PREZIDENTA  
12/1999**

Dále zde uvádím výňatek z výše uvedené přílohy - sazebník pokut za nález drogy s obsahem THC

Čl. 6

Maximální hmotnost THC pro přestupek 0,3 g 20 cigaret - "jointů" (u konopí pěstovaného v našich podmínkách s koncentrací okolo 1,5 % v sušině použitelné části konopí, při váze jointu cca 1 gram).

<b>Mladiství</b>	<b>Poprvé</b>	<b>Opakovaně</b>
Množství THC v gramech	sankce v Kč	
do 0,1	napomenutí až 500,- Kč	500,- až 2000,-Kč
od 0,11 do 0,2	napomenutí až 1000,- Kč	1000,- až 2000,-Kč
od 0,21 do 0,3	napomenutí až 1500,- Kč	1500,- až 2000,-Kč
<b>Nad 18 let</b>	<b>Poprvé</b>	<b>Opakovaně</b>
Množství THC v gramech	sankce v Kč	
do 0,1	napomenutí až 5000,-Kč	5000,- až 15000,-Kč
od 0,11 do 0,2	napomenutí až 7500,-Kč	7500,- až 15000,-Kč
od 0,21 do 0,3	napomenutí až 10000,-Kč	10000,- až 15000,-Kč

**§ 167/1998 – ZÁKON O NÁVYKOVÝCH LÁTKÁCH**  
(neúplné znění, platný od 1. 1. 1999)

**Hlava I - ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

**§ 1 Působnost zákona**

Tento zákon upravuje pěstování máku, konopí a koky a vývoz a dovoz makoviny.

**§ 2 Pojmy**

Pro účely tohoto zákona se rozumí konopím kvetoucí nebo plodonosný vrcholík rostliny z rodu konopí (*Cannabis*) nebo nadzemní část rostliny z rodu konopí, jejíž součástí je vrcholík.

## **Hlava II - ZACHÁZENÍ S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI, PŘÍPRAVKY, PREKURSORY A POMOCNÝMI LÁTKAMI**

### **§ 15 Zákazy**

Zakazuje se získávat konopnou pryskyřici a látky ze skupiny tetrahydrokanabinolů z rostliny konopí (rod *Cannabis*)

## **Hlava V - PĚSTOVÁNÍ KONOPÍ A KOKY A VÝVOZ A DOVOZ MAKOVINY**

### **§ 24 Pěstování konopí a koky**

Zakazuje se pěstovat druhy a odrůdy rostliny konopí (rod *Cannabis*), které mohou obsahovat více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů.

## **Hlava VI - OHLAŠOVACÍ POVINNOSTI A EVIDENCE**

### **§ 29 Ohlašovací povinnost osob pěstujících mák a konopí**

Osoby pěstující mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 metrů čtverečných jsou povinny předat místně příslušnému územnímu odboru Ministerstva zemědělství do konce prosince rozlohu pozemků, na nichž byl pěstován mák setý nebo konopí a množství sklizené makoviny, do konce května odhad rozlohy pozemků, na nichž bude pěstován mák setý a konopí.

---

Poznámka: To, že psychoaktivní látka či droga není uvedena v tomto zákoně neznamená, že zacházení s ní je beztrestné.